

Драгалевци, 7 години се училъ на манастирски разноси въ Русия, въ София никой го не знае. Другъ Харалампий е въ Самоковъ, билъ въ духовното училище; въ манастира много съжالياватъ за затварянето на това училище. Неофитъ вижда и слуша много добре — тихъ животъ, малко впечатления, старитѣ спомени по-здраво се държатъ. Другиятъ ученъ монахъ Константинъ въ София (Чолаковъ отъ Панагюрище) билъ изгоненъ. За турскитѣ думи въ български езикъ, да се задържатъ, нѣма други: папуджия, терзия, ексеръ (въ Елена — гвоздей по изключение), не ще се изгубятъ скоро, турналь ги въ речника. „Селенинъ“ за неговото Описание, прочетохъ му споредъ собствения неговъ преписъ. Описанието на манастира било печатано по съвета на Дринова, раздава се даромъ. Неофитъ е живъ лѣтописъ на новобългарското възраждане.

Обѣдъ у княза. Разговоръ съ Thielau разхождайки се, idées на фрагментитѣ за България, писани презъ пролѣтѣта, надеждитѣ въ по-младото поколѣние. Бѣхъ съ игумена. Хрельовиятъ надписъ на кулата. Срѣбство, тукъ се допиратъ срѣбски и български спомени. Грамотитѣ. Оригиналътъ на Шишмановата грамота, единствениятъ паметникъ отъ този родъ въ цѣлото княжество, дългъ пергаментовъ свитѣкъ, писмото е право, голѣмо, сиво-червено, напомня ми на писмото на дубровнишкитѣ копия на кирилски грамоти. По чудо се е запазила; В. Качановски презъ зимата подробно я преписалъ. Съ игумена приказвахме за политиката; той е, разбира се, напълно консервативенъ.

16/28 юлий, срѣда. Цѣлъ день бѣхъ на излетъ съ коне. Излѣзохме на 7 ч. Крачка по крачка къмъ чифлика (безъ Шефера), следъ това на върха, презъ тревата. Студенъ вѣтръ. Два етапа, планини на западъ — споредъ пандурината съ червената долама и фустанела, кривоокъ съ картинка и сабя отъ 1829 г. Флорошъ на границата (втича се въ Струма, нѣкъде-си при Бобошево, романски *florosa*). Жътвари и жътварки, сѣнокося, пѣсни — разложани. Катерене презъ каменна дѣска и скъсване на юздата. *Pirouette* [чучулига] на скалата *in schwindelnder Höhe* [на вратоломна височина] — неприятни авантюри. Печено „агнище“ тукъ, 2 пандура и 4 войника ни чакаха въ гората горе. *De Martino* изгуби годежния си пръстенъ и иго намѣри. *Hammel, Käse, Wein* [овенъ, сирене, вино]. Мандолина — бѣклица. Ягоди, флора. *Unfreiwilliges Fussbad* [нежелана баня на краката]. На 11 ч. потеглихме назадъ. *Mal de tête* [главоболие]. Водѣхъ коня си за юздата. Камънакъ, папрадъ, често хлъзгави мѣста. Долу паднахъ отъ коня, като останахъ последенъ, а коньтъ замина напредъ. Вървѣхъ като орангутанъ съ прѣтъ презъ гората, докато при единъ потокъ достигнахъ Константиновича съ единъ войникъ (Михайловъ отъ Бобошево) и моя конь. Рѣ-